Calcul Numeric – Laboratorul#4
Calculatoare şi Tehnologia Informaţiei, Anul I

Algorithm 1: Metoda substituţiei ascendente

Input: $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n\times n}$, $\mathbf{b} \in \mathbb{R}^n$
Result: $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$

Pasul 1: $x_1 = \dfrac{1}{a_{1,1}} \cdot b_1;$
Pasul 2: **for** $i \leftarrow 2$ **to** n **do**
$$x_i \longleftarrow \frac{1}{a_{i,i}} \cdot \left[b_i - \sum_{j=1}^{n-1} a_{i,j} \cdot x_j \right]$$
end
Pasul 3: OUTPUT(x)
STOP.

Algorithm 2: Factorizarea LU folosind Metoda de eliminare Gauss cu pivotare parţială

Input: $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n\times n}$
Result: ($\mathbf{L} \in \mathbb{R}^{n\times n}$, $\mathbf{U} \in \mathbb{R}^{n\times n}$, $\mathbf{w} \in \mathbb{R}^n$) / mesaj de eroare

Pasul 1: (Iniţializări)
$L \longleftarrow I_n$
$w \longleftarrow \overline{1,n}$
Pasul 2: **for** $i \leftarrow 1$ **to** $n-1$ **do**
Pasul 3: Caută cel mai mic întreg p , unde $i \leq p \leq n$ cu proprietatea că $|a_{p,i}| = \max_{j=\overline{i,n}} |a_{j,i}| \neq 0$.
Dacă nu există niciun întreg p cu proprietatea de mai sus:
PRINT('Matricea A nu admite factorizarea LU!')
STOP.
Pasul 4: **if** $p \neq i$ **then**
$A_p \longleftrightarrow A_i$ (Schimbă linia p cu linia i)
$w_p \longleftrightarrow w_i$ (Schimbă ordinea indexului)
Pasul 5: **if** $i \neq 1$ **then**
$L_{p,\overline{1:i-1}} \longleftrightarrow L_{i,\overline{1:i-1}}$ (Schimbă sublinii in L)
end
end
Pasul 6: **for** $j \leftarrow i+1$ **to** n **do**
Pasul 7: $l_{j,i} \longleftarrow \dfrac{1}{a_{i,i}} \cdot a_{j,i}$ (Elementele coloanei j din matricea L)
Pasul 8: $A_j \longleftarrow A_j - l_{j,i} \cdot A_i$ (Zero sub pivot $\rightarrow MEG\_PP$)
end
end
Pasul 9: **if** $a_{n,n} = 0$ **then**
PRINT('Matricea A nu admite factorizarea LU!')
STOP.
end
Pasul 10: $U \longleftarrow A$
Pasul 11: OUTPUT(L, U, w)
STOP.

Algorithm 3: Metoda Givens de descompunere QR

Input: $\mathbf{A} \in \mathbb{R}^{n \times n}$
Result: $(\mathbf{Q} \in \mathbb{R}^{n \times n}, \mathbf{R} \in \mathbb{R}^{n \times n})$

Pasul 1: Initializează $Q \longleftarrow I_n$
Pasul 2: **for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**
Pasul 3:   **for** $j \leftarrow i+1$ **to** n **do**
        (Determină parametrii de rotaţie)
        $\sigma = \sqrt{a_{i,i}^2 + a_{j,i}^2}$
        $c = \frac{a_{i,i}}{\sigma}$
        $s = \frac{a_{j,i}}{\sigma}$
Pasul 4:   **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**
            (Aplică matricea de rotaţie Givens)
            $u \longleftarrow c \cdot a_{i,k} + s \cdot a_{j,k}$
            $v \longleftarrow -s \cdot a_{i,k} + c \cdot a_{j,k}$
            $a_{i,k} \longleftarrow u$
            $a_{j,k} \longleftarrow v$
            (Memorează rotaţia in matricea Q)
            $u \longleftarrow c \cdot q_{i,k} + s \cdot q_{j,k}$
            $v \longleftarrow -s \cdot q_{i,k} + c \cdot q_{j,k}$
            $q_{i,k} \longleftarrow u$
            $q_{j,k} \longleftarrow v$
        end
    end
end
Pasul 5: $R \longleftarrow A$
$Q \longleftarrow Q^T$
Pasul 6: OUTPUT(Q, R)
STOP.

– Exerciţii –

Ex. 1

Implementează in **python** metoda *substituţiei ascendente* cu numele **subs_asc**. Pentru implementare, urmăreşte algoritmul de mai sus.

(a) În implementarea metodei **subs_asc**, verifică dacă:

(i) Matricea A este pătratică;

(ii) Matricea A este inferior triunghiulară;

(iii) Matricea A şi vectorul $\underline{b}$ sunt compatibili;

(iv) Matricea A este inversabilă.

(b) Pentru implementare, verifică rezolvarea sistemului $A \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{b}$, unde:

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 3 & 4 & 0 \\ 1 & 3 & 1 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 2 \\ 11 \\ 10 \end{bmatrix}, \quad \underline{\boldsymbol{x}} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \tag{1}$$

Ex. 2

Implementează in **python** factorizarea LU cu numele **fact_lu**. Pentru implementare, urmăreşte algoritmul de mai sus.

(a) În implementarea metodei **fact_lu**, verifică dacă:

(i) Matricea A este pătratică;

(ii) Matricea A este inversabilă.

(b) Pentru implementare, verifică rezolvarea sistemului $A \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{b}$, unde:

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 0 \\ 3 & 4 & 2 \\ 1 & 3 & 1 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 8 \\ 17 \\ 10 \end{bmatrix}, \quad \underline{\boldsymbol{x}} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \tag{2}$$

Help: Ţine cont că rezolvarea sistemului $A \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{b}$ atunci când $A = LU$ folosind algoritmul de mai sus se reduce la a rezolva doua sisteme

$$L \cdot \underline{\boldsymbol{y}} = \underline{b}' \tag{3}$$

$$U \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{y} \tag{4}$$

unde

$$\underline{b}'_j = \underline{b}_{w_j}, \quad j \in \overline{1, n} \tag{5}$$

Ex. 3

Implementează in **python** factorizarea QR cu numele **fact_qr**. Pentru implementare, urmăreşte algoritmul de mai sus.

(a) În implementarea metodei **fact_qr**, verifică dacă:

(i) Matricea A este pătratică;

(ii) Matricea A este inversabilă.

(b) Pentru implementare, verifică rezolvarea sistemului $A \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{b}$, unde:

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 3 & 0 \\ 3 & 4 & 2 \\ 1 & 3 & 1 \end{bmatrix}, \quad \underline{b} = \begin{bmatrix} 8 \\ 17 \\ 10 \end{bmatrix}, \quad \underline{\boldsymbol{x}} = \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix} \tag{6}$$

Help: Ţine cont că rezolvarea sistemului $A \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = \underline{b}$ atunci când $A = QR$ folosind algoritmul de mai sus se reduce la a rezolva sistemul $R \cdot \underline{\boldsymbol{x}} = Q^T \cdot \underline{b}$.